

MAGYARSAĞ

ELOFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy hóra kor. 1.--	Vidéken: Egy hóra kor. 1.20
Negyedévre --- " 3.--	Negyedévre --- " 3.60
Félévre --- " 6.--	Félévre --- " 7.--
Egész évre --- " 12.--	Egész évre --- " 14.--

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FŐSZERKESZTŐ: dr. GYÖRFFY GYULA

FELELŐS SZERKESZTŐ: FÉNYES LÁSZLÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Várház-körut 8. szám.

Hirdetések postai számlával, díjazás szerint
Aprehirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Hegyi Antal megszökött.

Amíg az országházában a néppárt egy millió czivillistának még a tárgyalás előtt való megajánlásával kínálgatja magát Bécsnek, addig egyik vidéki vezére, elveinek buzgó apostola, aki nemcsak az egyházi szószéken, hanem a felszentelt szövetkezeti boltban kocsikenőcs és ostornyél árulgatása közben is hirdette, hogy csak a felekezeti viszálykodással boldogul a magyar, kerekét oldott a szép Magyarországból.

Hegyi Antal, Csongrád hirhedt plebánosa megszökött.

Hegyi Antal, a fekete lelkű s fekete csuhájú demagóg inkább ott hagyja a népet, amelyet évtizedeken át orránál fogva vezetett s megy a demagógiában való kar-társra: Sima Ferencz után a szabad Amerikába, ahova nem ér el a szegedi királyi ügyésznek s a szegedi vizsgálóbíróknak a keze.

A néppárti szájhősöknek nem izlik a martiromság keserű kenyere. A népnek csak addig barátai, amíg dusan terített asztaloknál ülhetnek, amíg csapra van ütve a hordó, de mihelyt a porkoláb méri ki a kosztot, türhetetlennek tartják a „népért“ való szenvedést.

Maga a püspöke „Csongrád átka és szegényének“ nevezte Hegyi Antalt, de mihelyt kétszínűen vezekelt előtte, mihelyt ily bünbánónak látszó szavakra fakadt: „Beláttam ama mérhetlen erkölcsi romlást és országos botrányt, amelyet okoztam“, nagylelkűen megbocsátott neki s ott hagyta tovább a jámbor hívő nép nyakán. Hegyi folytatta garázdálkodásait, úgy, hogy Csongrád város képviselőtestülete így volt kénytelen hozott határozatában róla írni:

„Hegyi Antal csongrádi római katolikus plebánost a társadalmi jogrend felüljárása körül sajnósan tapasztalt magaviselete, a viszonyokkal elégedetlen elemeknek állandó izgatása, az egyházi és világi törvényeknek teljes ignorálása, a köztöltés-illetményeknek szándékos felemelése, az egyházi ténykedések körül tapasztalt visszaélés és az egyházi kezességeknek illetéktelenül való felhasználása, visszahelyezése alkalmával nyíltan fogadott jobbulási ígéretének megszegése, a csongrádi hívek által tett alapítványok elcsikkasztása, a vele hivatalos vagy lelki ügyekkel érintkezőkkel szemben tanúsított durva bánásmódja, a temetőhelyekkel történt meg nem engedhető üzérkedése miatt.“

Valóban csodálatos a magyar nép jó-hiszemősége, melylyel ilyen alakoknak felül.

Hegyi Antaltól nem tudtak megszabadítani a magyar Alföld derék hiszékeny

népét, se az egyházi, se a világi hatóságok. Most megszabadítja őket Csongrád és vidéke átkától magának Hegyi páternek bü-nös lelkiismerete.

Hegyi Antal ott hagyja a lelkipásztor botot, helyette a vándorbotot vette kezébe. Önkéntes bujdosóvá, politika üldözötté lesz, akinek azonban a martir kenyér nem a szegedi börtönben, hanem csak Amerika földjén izlik.

Hegyi Antal megszökött, de maradtak még itthon Hegyi Antalok, úgy papiruhában, mint czivilben. Hegyi Antal megszökött, de itthon maradtak úgy mesterei, mint tanítványai a népbolondítás terén.

Hegyi Antal megszökött s csak Sima feleségét vitte magával, de nem a felekezeti viszálykodásnak gonosz Pandora szelenczejét.

Hegyi Antal megszökött, de itt maradt egész iskolája, itt maradt rendszere. Ez a rendszer hitfelekezeti különbség szerint osztja meg a magyarságot, hogy aztán a közéletnek a felekezeti torzsalkodások által zavarossá lett vizében a néppárti politika számára halászhaszon.

Vajjon Hegyi Antal szökése meg fogja-e nyitni a nép szemét? Vajjon Hegyi páter gonosz példája mérsékletre, több szeméremérzetre fogja-e inteni a népbolondítókat, a felekezeti konkolyhintőket?

Halálos csönd.

(Dráma 3 felvonásban, Jose Echegaray-tól. Fordította Huszár Vilmos. A Nemzeti Színház ma esti újdonása.)

Hallották-e már a halál csöndjét? A némaságot, amely egy világot fogad magába? Hallgassák meg Angustias-t, amidőn haladókló kedvesének megteszi vallomását. Ami azután következik: az a halálos csönd.

Alig volt még naivabb és cicsépeltebb tárgya drámának, mint ennek a *Silenciune di mortuere*-nek, de az utóbbi évtizedek alatt alig volt dráma annyi refinement-al megkonstruálva, mint ez a naiv, egyszerű történet. Rossz a darab, mert mint téma, mint dráma nem érdekel. De mesteri a szerkezete, képei plasztikusak és színesek, dialogjai megkapók s ah, oly igazat mondók. Kétszeresen kedvesek nekem ez igazságok, mert annyiszor s csak a legutóbbi napok alatt hangoztattam ez új-ság más helyén: idétlen időket élünk, az emberiség keres valamit, maga sem tudja mit. Fejlettebb, igazabb élet után vágyódik a társadalom, de bilincseit a régi intézményeknek nincs ereje eldobni. Nem is szükség szerű, fogja mondani a sociologus, aki előtt relatív szempontok lebegnek, — gyávaság, esztelenység, mondja az absolute nézpontu gondolkodó.

Echegaray e darabjában a spanyol konzervatív társadalom izzóan hazug és becsstelen levegőjébe állítja a finomult örzésű Angustias-t, azt az Angusztias-t, aki gyöttrődésében, oly szépen jellemzi, az agave leveleinek tüskéit is tör-nek nézi, a melylyel szurkálnia kell testét. Oly egyszerű volna boldognak lennie, oly természetes, de a társadalom előítélete, rosszakarata, ferde nevelése behajjták héroszi lelkét a tragikumba.

Nyolcz évvel ezelőtt don Miguel di Monte-rosa Olmedo neijének viszonya volt valakivel.

A férj hallott a találkáról, oda ment, hogy megölje a feleségét. Mire odaért: nem a feleségét, a leányát: Gloriát találta ott. A feleségét megölheti az ember, okoskodik Echegaray, de a leányát nem, ez a saját véréből van. Gloriát kolostorba vitték, az anya el-tűnt s a madridi társaságnak hosszú időn át kedves csemegéje volt az a párba, a melyet Gloria apja a csabítóval vitt s a melyben az apa el is hullott.

Ezek az előzmények, ám sokáig nem tudunk ezekről semmit, lassan, jelenetenkint domborodik ki csak a dráma tulajdonképeni magja. Ez az Echegaray refinement-ja.

Az első felvonás nyolcz év után kezdődik. *Donna Mercedes* salonjában találkozunk unokahúgával Angustias-sal, Louis di Monte-Roso árva leányával, akit alig tudott elhozni a kolostorból, ahol már régtellett neveltetési ideje. Felakarta venni a fátyolt. Gennaros, a spanyol társaság e típus alakja meg is mondja: aki kolostorba kkar maradni, az maradjon a kolostorban. U tudja miért. Angustiason meglátszik az idegbetegség. Ha azt az emberek tudnák, ki miért idegbeteg. Am megjön *Raimondo*, Angustias szemé felvillan s tudjuk, hogy velük lesz dolgunk. Beszélgetésük közt a leány vallomást tesz viszonzszerelméről s Raimondo azt mondja:

— Mily boldog vagyok, Angustias!

— En nem, szól a leány s összeborzad. Raimondo hozzáhajlik s így szól:

— Csak egy pillanatra váltak el utjaink,

Angustias. Akkor én sem vagyok boldog s így hát együtt haladunk ismét s ez — mégis a boldogság.

A kétség és a vágy kínjai közt másnapra géri Angustias Raimondonak, hogy végleges vá-jaszt ad. Hogy szereti, csak őt szereti, min-denha csak őt szerette és szereti, azt már ma mondja.

— De hát akkor miért? Nem eszsz-meg?

— Nem, nem. Soha. Azért nem lehetek a tied, hogy meg ne csaljalak.

A második felvonás a darab mesteri része. Az agg *Penna Negra* marquis tábornok estélyén, egyik félreeső szalonban, nagy karosszékben maga Penna Negra szunyókál. A villamos csillárok fénye sápadt arcát élesen világítja meg, a nagy kiszögellő orr, azokkal a tágult orrlukakkal, lesett ajkakkal: hirdetik az élet multját, a vég közeledtét. Ezzel a multak emberével, mint játszi gyermekkel kezdi csomóz-tatni Echegaray a drámát.

Csőnd van, csak távolról hallik be mégis a társaság nyüzsgő elevenségének nesze. A tábornok, hosszú, fekete szalon kabátjában föl-horkan, zsörtölődik, szidja a vendégeit: minden ember, aki eljön, jogot formál magának meg-kérdeni, hogy vagyok. Csakugyan jönnek is, a többek közt *Donna Mercedes*, Angustias, Raimondo, Pura asszony, leánya Ines s mások. Csoportonként diskurálnak, s Penna Negra az agg ember gyermetségével gorombáskodik, vagy ha tetszik: őszinte vendégeihez, majd a világi rutinjával hozza helyre hibáját. Hasá-bokat kellene ide igtatnom e mesteri dialogok-hoz, amelynek refrainje rendszeren az öreg ur kezdődő agylágyulását sejteti: ki az ördög le-het ez?

Bemutatják Angustias-t, Louis di Monte-Roso leányát.

— Ah, ah, emlékszem, jó katona volt Katona, hős katona!

— Nem, Louis di Monte-Roso nem volt katona.

— Katona volt. Emlékszem.

— Az Miguel di Monte-Roso volt.

— Mindegy, beszéljünk a katonáról.

Angustias megrázkódik:

— Ugy, ugy, arról — s leül az öreg ur zaámolyára a ki elmesélteti vele Miguel nagy-bátyja halálát, a párba, történetét.

Angustiason görcsök vesznek erőt s ör-jöngő hangon s anatómikus plasztikával tárja

Hegyi Antal megszökött, de kérjük a királyi ügyészséget: hagyja őt futni és valahogy vissza ne hozza.

Ha Hegyi távol lesz, talán lassanként, idők multával meg fog tisztulni az ő népbolondító politikájának miazmáitól fertőzötté tett levegő. Hegyi futása ily módon hasznossá válhatik a közgyűre nézve s majd elmondhatjuk, hogy Hegyi Antal egész életében egy jót tett a néppel akkor, amikor ott hagyta, akkor, amikor megfutott.

Budapest. nov. 7.

Felfüggesztett mentelmi jogok. A képviselőház mentelmi bizottsága tegnap este a következő mentelmi ügyeket tárgyalta: *Krasznay* Ferenczet rágalmozás, *Pávlovics* Lyubomirt nemzetiség elleni izgatás, *Forgách* Antalt párviadal. *Olay* Lajost párviadal, *Eremits* Pált Orosz Pál ellen elkövetett becsületsértés, *Eötvös* Bálintot sikkasztás, *Ováry* Ferenczet az államvasut kolozsvári üzletvezetősége ellen elkövetett becsületsértés, *Lovász* Mártont nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés, *Holló* Lajost párviadal, *Kubinyi* Gézát becsületsértés, *Luby* Gézát párviadal, *Gyórfy* Gyulát párviadal. *Udvary* Ferenczet hamis vád, esetleg rágalmozás, *Jankovich* Bélát sikkasztás és csalás, *Molnár* Jenőt sajtórendőri vétség és könnyű testi sértés, *Pichler* Győzöt párviadal és család vétsége miatt kéri kiadatni a bíróság. — A mentelmi bizottság *Krasznay* Ferencz, *Pávlovics* Lyubomir, *Forgách* Antal gróf, *Olay* Lajos, *Eremits* Pál, *Eötvös* Bálint, *Ováry* Ferencz, *Lovász* Márton, *Kubinyi* Géza, *Luby* Géza, *Gyórfy* Gyula, *Udvary* Ferencz és *Pichler* Győző mentelmi jogának felfüggesztését fogja indítványozni. *Boncza* Miklós mentelmi ügyének tárgyalását elhalasztotta, ellenben *Holló* Lajos mentelmi jogának és *Pichler* Győző mentelmi jogának párviadal okából kért felfüggesztését nem javasolja.

A csongrádi választás megvizsgálására kiküldött bizottság ma délelőtt 9 órakor Apponyi Albert gróf elnöke alatt tartott ülésében folytatta a csongrádi kerületben megejtett helyszíni vizsgálat eredményének megvitatását. Ugron János előadó összegezve a kiküldött parlamenti vizsgáló-bizottság jelentését, azt indítványozta, hogy a bizottság a kerület

elő a haldoklás jelenetét. A többiek megakarják akasztani, az öreg katona nem engedi: nem kell a visszaemlékezéstől irtózni. Az sokkal szebb mindennél. Pártján csak egy fiatal leányka van, a fehér ruhás *Ines*, a kitazanyja. Pura asszony, az apja halálos beteg ágya mellől hozott ide a multságba, hogy ő a barátjával *Rodrigóval* mulathasson. Reá s anyja barátjára czélez *Ines* az elbeszélés közben elmélázva mondván:

— Istenem, hogy van az, hogy némelyeket évekig ismerünk s nem szeretjük, másokat csak meglátunk és már szeretjük...

Az öreg ur kimegy s a többiek viszik szét a híret a scéának, hogyan tört ki *Angustias* nagybátyja halálának elbeszélésére. Miért, hogyan van ez?

Angustias egyedül marad s bejön hozzá *Genaro*, aki régóta a kezére aspirál.

— Nézze *Angustias*, most legjobb alkalom, hogy férfi oldalán legyen. Tudja az emberek milyen rosszak, különféleképen tárgyalják a scénát. Engedje meg, hogy jogom legyen szemébe nézni önért a pletykákkal.

Angustias visszautasítja,

— Es ha figyelmeztetném arra, hogy *Gloria di Monte Roso* nincsen a kolostorban, amint én azt megtudtam, akkor se jönne hozzám?

Mint a nőstény tigris ugrik fel *Angustias*: — Nem, akkor sem. Holott tudom, hogy egy félóra mulva mindenki erről fog beszélni.

Belép *Rajmondo*. *Angustias* ajkáról mint a menykövek hullanak a szavak: *Angustias di Monte Roso* nincs, *Gloria di Monte Roso* áll ellőtte.

— Hazudsz, megcsalsz, mngesaltál.

— Nem hazudok, nem csaltalak meg, azt mondtam: nem lehetek a tied.

Az emberek botránkozva tódulnak elő. Büntanyán talált leány, aki a kolostorból visszazökött a tisztességes emberek közé! Botrány,

képviselőküldési jogának felfüggesztésétől tekintsen el, mivel pénzübeli vesztegetés nem történt és az előfordult etetés-italás nem olyan mérvű, hogy abból a kerület választói erkölcsi érzékének meglazulására lehetne következtetni, ami a képviselőküldési jog felfüggesztését egyedül indokolná. *Münnich Aurél* pótvizsgálat elrendelését javasolta. Ezzel szemben *Ugron János* utalt arra, hogy a pótvizsgálatnak további eredménye nem lehetne, mivel a vizsgálat során minden lényeges kérdésre teljes világosságot derítettek. *Bánhidy Béla* és *Boda Vilmos* a kerület képviselőküldési jogának felfüggesztése mellett nyilatkozott. *Angyal József*, *Szentiványi Árpád*, *Ivanka Oszkár*, *Horváth Artur* báró és *Abaffy Ödön* az előadó javaslata mellett foglaltak állást, mire a bizottság *Münnich Aurélnak* pótvizsgálat elrendelését czélzó indítványát mellőzte, majd hét szavazattal kettő ellenében kimondotta, hogy a csongrádi kerület képviselőküldési jogának felfüggesztését indokoltnak nem látja.

A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor *Perczel Dezső* elnöke alatt megválasztotta a legutóbb beterjesztett közigazgatási törvényjavaslatok előadóit. A kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslat előadója *Kristóffy József*, az utlevél-ügyről szóló törvényjavaslat előadója *Lator Sándor*, a külfordieknek az ország területén való lakhatásáról szóló javaslat előadója *Nyegre László*, a határrendőrségről szóló javaslat előadója *Hammersberg László*, a három új csendőrkertület felállításáról szóló javaslat előadója *Török Bertalan* lett. A *Medzibrodse* telep csatolása tárgyában, továbbá *Nagy-Bodok* község erdőterületének csatolása tárgyában beadott belügyminiszeri jelentéseket *Fischer Sándor* fogja referálni. A bizottság a mennyiben a pénzügyi bizottság addig a belügyi tárczát letárgyalja, csütörtökön, 13-án, ellenkező esetben november 18-án kezd meg tárgyalásait.

A véderőbizottság a tegnap benyújtott két katonai javaslatot hétfőn délután 4 órakor tárgyalja. A két javaslat az indennit-törvényjavaslat után rögtön a képviselőház napirendjére kerül.

Katonai büntető törvény. Az osztrák képviselőházban — mint Bécsből jelentik — *Nietsche* interpellációja folytán ismét szóba hozták a katonai büntető törvény ügyét, melynek előterjesztését 1874 óta folytonosan ígértek, de mostanáig sem jutott tovább, mint hogy a közös hadügyminiszerium kidolgozott egy törvényjavaslatot, melyet azonban sem a magyar, sem az osztrák kormány el fogadhatónak nem tartott. Az interpelláló azt kérdezte a miniszer-

gyalázat. *Apagyilkos*. *Kiakarják lökni Angustias*.

Rajmondo előáll: vissza! Megölni én fogom, engem csalt meg, de aki megbántja a karonom levőt, annak a lelken gázolok keresztül, mint e hitványén s *Genarora* mutat.

A függöny legördül.

A harmadik felvonásban, a rettenetes éjszaka után való napon, ismét *Donna Merceles* lakásán vagyunk. Az erkélyszobából látszanak *Madrid* napsütötte fehérházai, a mosolygó kék ég. A szobában csönd van és félhomály.

Rajmondonak két párbaja lesz, víttörrel. Az egyik *Gennaroval*, a másik egy fiatal emberrel, akit utjában tacsónak nevezett.

Jön *Rajmondo*. Mentsd magad. Nem mentem. Ez a hallgatás a mentséged. Valami titoknak kell lenni, szólj nyomorult s — torkon kapja *Angustias*at, leteperia földre, aki egyetlen mozdulattal sem védekezik. Nem vallhatok... De mégis, hanem nem most. Ha majd hallod, hogy utolsó perczemet élem, akkor jer el hozzám s megfogom neked mondani. Hogy nem csaltalak meg s hogy nem tehettem másképpen.

— S ha én nekem jönne el előbb végső óráim?

— Akkor üzenj el értem s én a halál csöndjében fogom reád bizni titkomat.

Csőnd van ismét a szobában, nem szól egyik sem. Az óra ütésére *Rajmondo* felugrik s int és távozik.

A párba megvolt. *Rajmondo* *Gennarót* megsebesítette, de a tacsóval való párbaiban nyitva hagyta magát.

Barátaival áthozatja magát a szomszéd utcából *Angustias*hoz. Eljöttem titkodért...

A barátait kiküldi. *Angustias* karjaiba zárja a haldoklót és siri hangon, amelyben a mult minden szenvedése, a jövő minden vesztett boldogsága benn van, szakadozottan mondja el titkát: az anyját figyelmeztette, ezért futott a találka helyre. Az anya megmenekült, de

elnöktől, hogy mit szándékozik tenni, hogy ez az ügy végre megoldást nyerjen?

Az erdélyrézi katolikus egyetem. Az erdélyi részben létesítendő katolikus egyetem kérdése a legközelebb, azaz e hónap 13-án tartandó római katolikus státus-gyűlésen tárgyalás alá kerül. *Fogarassy Mihály* erdélyi püspök 1873-ban, papsága ötven éves jubileuma alkalmával 100.000 forintot tett le, azzal a rendeltetéssel, hogy ez összeg kamatai évenként mindaddig csatoltassanak az alaphoz, míg 800.000 forintra nem növekszik, hogy azután *Gyulafehérvárott* olyan felsőbb tanintézetet lehessen állítani, amelyben nemcsak a szorosan vett hittudomány, hanem a bölcséleti, történelmi, jogi és államtudományok és a római keresztény katolikus anyaszentegyház csalhatatlan irányelvei szerint adatsanak elő. 1900-ban az alap 880.166 forint 82 krajczárra rugott. Az igazgatótanács javasolja a státus-gyűlésnek, hogy az ebben az ügyben kiküldött három tagu bizottság permanenciájában maradjon s a státus előadóival együtt egy katolikus egyetem létrehozásának körülményeit fontolgassa s erre nézve tegyen javaslatot. Az igazgatótanács továbbá átiratot fog intézni a hercegprimáshoz és az összes püspökökhöz, amelyben azt kérdezi tőlük, vajjon egyházmegyéjünkben van-e olyan alap, amelyet a katolikus főiskola czéljaira lehetne fordítani és milyen feltételek mellett volnának hajlandók ezeket az alapokat az erdélyi katolikus egyetem czéljaira átengedni. Az igazgatótanács *Wlassics* minisztert is föl fogja kérni, hogy nyilatkozzék, milyen feltételeket lát az Erdélyben fölláttandó katolikus egyetemhez és vajjon rendeltileg vagy törvény által óhajítja-e ezt a dolgot elintézni.

A képviselőház ülése.

— nov. 7.

A mai ülés előtt újból nagyban foglalkoztatta a kormánypártot, hogy hát lesz-e obstrukció vagy sem. Az ellenzéki honatyák nagyban titkolódnak és úgy látszik, nem akarnak semmit vallani. Nagy kavarodást idézett elő, a mikor bejelentette, hogy *Nessi* Pál képviselő ellen a kolozsvári Mátyás szobor leleplezésénél tanúsított magaviseléséért zredparancsnoksága becsületeségi eljárást indított. *Olay* Lajos ebben a képviselő mentelmi jogának a megsértését és terrorizmust lát. Követeli, hogy azonnal üljön össze a mentelmi bizottság és hozzon határozatot, melyet már a holnapi ülésen közöljön a Házzal. A szélsőbal ugyancsak hangos szóval tette magáévá *Olay* indítványát, de *Apponyi* előterjesztésére megnyugodtak abban, hogy a mentelmi bizottság a jövő péntek-

jött az apa s ott találta őt. Hogy anyját megmentse: el kellett vállalnia a bünt, amelynek titkát im a halál csöndjére bizza most.

Rajmondo feje szerelmesen indul *Angustias* vállára, de már a halotté ér oda. Ugy esik össze.

Mondom, rossz e darab, de jelenetei, levegője, szerkezete mesteri és soha egy pillanatra sem fogja kiengedni a közönséget hatása alól.

Gloria-Angustias özvegy *Pulszkyné Márkus* Emilia játsza s szerepe rendkívül nehéz. Az első pillanattól fogva az érzelmi skála legfelsőbb hangját intonálja s így fokozása alig van. Egyes jeleneteiben mégis megkapó poezist tud önteni s maga a szerep nagy sikert fog hozni a számára.

Rajmondot Mihályfi játsza, kitörésében remekül. A hang, amivel az estélyi tömegét visszaretenti: oroszlán hangja. Többi részéről szerepének majd későbbben. A kit legelőnek kellett volna említenem: az *Gál* Gyula. Az agg *Penna Negra* alakításával egy világot tár elő s verizmusa némely helyütt megdöbönt. Egy szikrája nincs a marquisban *Gál* Gyulából, egészen felolvad a szerepében s ez a legnagyobb dicséret, amit róla mondhatok. A főpróbán még itt-ott egy-egy pillanatra kizökkent szerepéből, valószínű, hogy egy-két előadáson át ez is elmúlik.

Rajta kívül még *Ivánfi* igazán kiváló mellékalakjáról kell pár szót mondanom. Ez a nagy intelligenciájú színész úgy kidolgozta *don Rodrigo* szerepét, oly bámulatosan eltalálta a stílt, melyben mozognia kell, hogy valahányszor a színpadra jön, örövendünk, noha ő személyesíti a spanyol társaságot. *Ines* kis szerepében *T. Vicvári* Mariska is kedves. A többiekről azonban, valamint a rendezés egynémely fogyatékosságáról majd holnap.

(G. L.)

ról mondta ezeket és még mindig azt a tiszteletről méltó állást foglalja el, amelyre annyira méltatlan.

Hogy a t. Ház csak némi fogalmat nyerjen ezen térségnek viselkedéséről, leszek bátor hiteles adatok alapján egy pár tény felsorolni. (Halljuk! Halljuk!)

Hegyi Antal megtette azt, mikor Jung felszentelt püspök bérmautján Csongrádba jött és a bérmálási szentséget kiosztotta, a templomban vagy 30 legényt és leányt felpofozott, öklével vert, sőt midőn Máté Imre nevű embernek bérmáfia megijedve kifutott a templomból, utána futott az utcára teljes egyházi ornátusban és ott akarta elcsipni, az utcán. Megteszi azt, hogy a szószékről lejön és ottan öklével véresre veri az embereket a templomban; megteszi azt, hogy mise közben az oltárt elhagyja, felszalad a kórusra, hogy ottan elverje a gyermekeket, akik neki nem tetsző hangot adtak. Ily alkalommal egyszer megtörtént az, hogy az egyik gyermek lefutván a kórusról, elesett, agyrázkódást szenvedett és még ma is betegen fekszik.

Megtette azt egy temetés alkalmával, hogy ott hagyta a szertartást, a koporsót, s nekiment valami Palastiné nevű asszonynak és úgy elverte, hogy az az asszony epilepsziát kapott, és ennek ma is beteg. (Zaj a szélső baloldalon.) Hegyi Antal megtette azt, hogy midőn egyszer egy szülésznő megjelent nála a templomban, hogy egy csecsemő gyermeket megkezeszteltesse, azt az asszonyt úgy elverte, hogy úgy kellett elvinni onnan. Nemes lelkületére mutat az, hogy ezzel nem elégedett meg, hanem, amidőn az a szülésznő panaszt tett ellene, házról-házra járt s arra kérte a népet, hogy többé szolgálatait ne vegyék igénybe, hogy ezzel azt a szülésznőt tönkre tegye.

Hegyi Antal megtette azt, hogy amidőn egy 76 éves asszony, valami özvegy Ujszászi Jánosné egyszer hozzájött és ő épen egy anyakönyvi kivonatot készített, el akarta őt utasítani, az a szegény öreg asszony pedig nem hallotta a plébános szavait: ez fogta az anyakönyvet és a fejéhez csapta a szegény asszonynak, úgy, hogy lepedőben kellett őt elvinni és ennek az ütésnek következtében meg is halt. Midőn azután fel akarták jelenteni, akkor megützte — volt benne annyi eziménus — az asszony gyermekeinek, hogy ha pedig fel merik őt jelenteni, akkor a községi közmunkák után nekik járó díjakat, amely munkák átvételi bizottságának elnöke ő volt, nem fogja nekik kiutalványozni. (Mozgás a szélső baloldalon.)

KÜLFÖLD.

Osztrák obstrukció a katonai javaslatok ellen.

Bécsi hírek szerint szerint az osztrák pártoknak már a legközelebbi napokban alkalmuk lesz arra, hogy a megváltoztatott póttartalékos javaslattal foglalkozzanak, de mármost azt mondják csaknem az összes pártok táborában, hogy ezt a javaslatot nem lehet elfogadni. A német néppárton azt a meggyőződést táplálják, hogy ez a javaslat, ha törvényerőre emelkednék, a népet egyfelől a katonai szolgálat súlyosbbitása, másfelől a katonai terhek szaporítása, által roppantul megterhelné, minthogy pedig ezek a terhek már most is elég nagyok és szinte elviselhetetlenek, a német néppárt semmi esetre se fogja a javaslatot megszavazni. A német haladó párton egyáltalán nem látnak okot a katonai terhek ilyen nagymérvű emelésére és szintén a javaslat ellen foglalnak állást. A nagynémetek pártja feltétlenül a javaslat ellen van, az ifjú csehek semmi esetre se fogják elfogadni, a délszlávok pedig nyíltan hirdetik, hogy az ő választóik a veradó ily nagymérvű emelésébe soha bele nem egyeznek. A csehradikalikusok végre kijelentik, hogy a hadsereg tulságos étvágyára a javaslat ellen szükség esetén obstrukciót is csinálnak. Az Alldeutsche Vereinigung elhatározta, hogy a javaslatot nem fogadja el, ellenben követelni fogja, hogy az aktív szolgálati idő 2 évre, a fegyvergyakorlatok ideje pedig 13 napra szállíttassék le úgy a közös hadseregnél, mint a honvédségnél, a szolgálati idő legutolsó két évében a fegyvergyakorlatok maradjanak el és köteles legyen a katonai hatóság a legenyéségnek aratás idején szabadságot adni. A fegyvergyakorlatokra behívottaknak térítsék meg az utiköltséget és adjanak kártérítést családjaiknak, melyeket a fegyvergyakorlat idejére kenyérkeresőjüktől megfosztanak.

Bécs, nov. 7.

A képviselőház mai ülésén a beérkezett irományok között van Breiter interpellációja, amelyben a lengyelek és magyarok között a Tengerszemnél történt összeütközésekre utalva azt kívánja, hogy a határt azonnal rendezzék a választott bíróság döntése alapján. Ott van továbbá Stein interpellációja Rumbold volt bécsi nagykövetnek a National Reviewban megjelent közleményei tárgyában. Az interpelláló azt kérdezi, hajlandó-e a miniszterelnök ezeket a közleményeket megfelelően helyre igazítani? Vogler interpellációját nyújtott be a legutóbbi bécsi tartománygyűlési választásokon állítólag elfordult visszaélések és törvénytelenések tárgyában.

A Ház folytatja a kormánynyilatkozat tárgyalását.

Választások az Egyesült-Államokban. Még mindig folyik a választási harc az Egyesült-Államokban, de az eddigi adatokból már biztosan megállapították, hogy a republikánus párt győzött. Mai távirataink a következők:

New-York, nov. 6.

A demokraták Massachusettsben négy és Rhode Islandban egy kongresszusi mandátumot kaptak; a republikánusok Kentuckyban egy, Tennesseeben két és Virginiában egy kongresszusi képviselőt választottak. Payelt-t, a képviselőház pénzügybizottságának elnökét újra megválasztották. Providenceből jeltenti egy távirat, hogy Rhode Island kormányzója Garyn demokrata jelöltet választották meg 6358 szavazattal többséggel. Illinoisban a republikánusok többsége 70.000 szavazatot adott. A republikánusok Nebraskában is győztek, a melyet Bryan a demokraták érdekében beutazott. Idahóban is a republikánusok győztek. Coloradóban a republikánusok megtámadni készülnek az ottani törvényhozás néhány tagjának mandátumát, tehát Teller szenátor újra való megválasztása még nem biztos. Orangeből (Texas) jeltenti egy távirat, hogy ott a választás folyamán verekedés volt, a melyben három embert revolvérrel agyonlőttek.

TÁVIRATOK.

A venezuelai forradalom.

New-York, nov. 6.

Egy willemstadi távirat megegyezik a venezuelai kormányhoz az a jelentését, hogy a kormány csapatai nagy győzelmet arattak a felkelőkön. A caracasi lelkészek állítólag vonakodtak meghuzatni a harangokat Matos tábornok állítólagos vereségének öröme. Végre a rendőrség kényszerítette erre. A felkelők csak visszavonultak San Matheóból Cua felé, amely a város a lóstequesi utat dominálja, a melyen most 200 felkelő a kormány csapatait támadja, a melyek Castrot védik. Egy másik willemstadi távirat azt jeltenti, hogy a német vasutnak három hidját Los-Teques mellett levegőbe röpítették.

New-York, nov. 6.

Egy willemstadi távirat szerint Matosnak még 9000 embere van, holott Castro serege csak 5000 emberből áll.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük október hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek. Lakóhelyváltoztatás esetében pedig úgy helybeli, mint vidéki előfizetőinket arra kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fönnakadást szenvedjen.

NAPIHIREK.

Budapest, nov. 7.

— **Időjárás.** A levegőnyomás elhelyezkedésében lényeges változás nincs. Az idő nyugot Európában enyhe és esős. Keleten pedig hideg és száraz. Hazánkban is nyugaton enyhe az idő, keleten pedig gyenge fagyok is voltak. *Jóslat:* Tulnyomóan száraz idő várható, nyugaton kevés fagygyal.

Hőmérsék: 9-2.

— **A Mátyás ünnepségek epilógusa.** A kolozsvári szobor-leleplezési ünnepélyre a minisztereket és képviselőket külön vonattal érkeztek. Ez a külön vonat azonban a forgalmi akadályok miatt több mint félóra késéssel érkezett Kolozsvárra. A miniszterek és képviselők kénytelenek voltak a kocsikban maradni. Széll Kálmán miniszterelnök látszólag türelmetlen lett s ezt mondta Láng Lajosnak:

— *No te ugyan jól megbumbliztattál bennünket.* Láng Lajos kereskedelmi miniszter, aki maga is rendkívül bosszankodott ezen a forgalmi mizerián a szobor leleplezési ünnepélyek eme vasúti zavarai következtében tegnapelőtt egy négy tagú vizsgáló bizottságot küldött ki Kolozsvárra annak a konstatálására, hogy vajjon az akkori mulasztásokért a felelősség kiket terhel.

— **Vilmos császár Angliában.** A német császárt, aki most van uton Angliába, nagy katonai pompával szándékoznak fogadni. Az Anseu csatahajó azt a parancsot kapta, hogy a német császárt, amikor hajója a Nore tüzihajónál megjelenik, 21 ágyulövessel üdvözölje. Az Edinborough csatahajó és az Immortalité cirkálóhajó akkor fogják üdvözölni a császárt, amikor yachtja a sheernessi kikötőbe érkezik. A disz-örségek a fedélzeten fognak sorakozni. A kikötőben lévő, szolgálatot tévő hadihajók mind a főárbocra tűzik a zászlót. Az eddigi rendelkezések szerint a német császár szombaton délelőtt 11 órakor érkezik a shorncliffei pályaudvarra, ahol Roberts tábornagy, továbbá Wood és Rundle tábornokok fogadják. Disz-örségül a királyi dragonyosok első ezredének száz emberét rendelik ki a pályaudvarra. A császár megérkezése után a helyi hatóságok üdvözlő feliratot fogja átvenni, azután nagy kísérettel kilovagol a shorncliffei táborba, az egész uton katonaság fog sorfalat állani. A táborban disz-örségekkel fogadják a császárt, azután szemlét tart a királyi dragonyosok első ezrede fölött, a melynek ő a tulajdonosa. Az ezred lépésben, ügetve és vágatva fog elhaladni a császár előtt. A szemle után a tisztai étkezőben reggeli lesz, a mely után a császár Sandringhambé utazik.

— **Lónyay Elemér gróf beteg.** Lónyay Elemér gróf, mint részvétellel értesülünk betegen fekszik a Hungária szállóban levő lakásán. A gróf amint megérkezett Budapestre, azonnal ágyba feküdt. Betegsége makacs hurut, melyet meghülés következtében kapott. Az orvosok egyelőre megtiltották a grófnak, hogy ágyát elhagyja.

— **Nessi Pál és a Gotterhalte.** Megirtuk, hogy a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezése alkalmával Nessi Pál dr. országos képviselő az egyetemi ifjúság élén tüntetett a Gotterhalte ellen, mely alkalommal a rendőrség rohamot intézett a tüntetők ellen és a képviselőt is állítólag tetteleg bántalmazták. Ebből kifolyólag Nessi Pál lakásán tegnap délelőtt megjelent egy honvédszázados és következő iratot nyújtotta át a képviselőnek:

M. kir. budapesti I. honvédkerületi parancsnökság.

3886. szám

1064 eln. kb.

Budapest, 1902. évi november hó 4-én.

Értesitem a hadnagy urat, miként a hadnagy ur ellen azon vád miatt — hogy „midőn a Mátyás király szobrának Kolozsvárt történt leleplezési ünnepélyéhez O császári és apostoli Királyi Felsője képviselőjében a folyó évi október hó 11-én Kolozsvárt megérkezett O cs. és kir. Felsője József Agost főherceg ur fogadtatásához a kolozsvári pályaudvarra kirendelt honvédenekar, a magyar királyi honvéd gyalogság számára érvényben levő „Gyakorlati Szabályzat” 65. pontjának második bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest a *néphimnusz* játszott, egy tömeg ember élén azokkal együtt a *néphimnusz* ellen *zajosan tüntetett* s midőn az *eként* megzavart rend fentartása céljából közbelépett rendőrség a zajongó tömeget szétszlatni akarta, aközben a zajongó tömeg között egy rendőrkeze által tettelegesen bántalmaztatott” — a mai napon hason szám alatt kelt rendelettemmel a *becsület-ügyi előleges tárgyalást elrendeltem* s ennek fo-

tellemetlen és kínos bántalom a sokféle viszketegségű bőrbaj, a nedves és száraz pikkelyes sümör, ótvárt, izadt testressz, a gyógyíthatatlannak látszó fekélyek. AZ ERÉNY-FÉLE „ICHTIOL SALICYL” orvosilag is ajánlatik a fentibajoknál, mert ártalmatlan, szagtalan kipróbált készítmény. A köszönő levelek ezrei igazolják, hogy hatása bámulatos. Ára 3 korona utasítással. — Készítő;

DIANA-GYÓGYSZERTÁR

Budapest, Károly-körút 5. (Dob-u. sarok.)

ganatosítása czéljából a m. kir. 79. honvéd gyalogdandár becsületügyi választmányát bízom meg.

Bihar, altábornagy s. k. kerületi parancsnok.

Tekintetes

Nessi Pál

szolgálaton kívüli viszonybeli m. kir. honvéddandárnagy urnak. Budapest.

Nessi Pál dr. szolgálaton kívül való viszonyban m. kir. honvéddandárnagy.

— Hadi állapot a szepesi országhatáron. Bár a miniszterelnök kijelentette nemrég, hogy a tengerszem mindaddig magyar terület, amíg a gráci ítéletet be nem czikkelyezik s hogy gondoskodott az erőszakosság megakadályozásáról, mégis megtörtént a múlt héten, hogy a lengyelek áthidalák a Bialkát s kiirtottak egy erdőrészt Hohenlohe herceg birtokán. A javorinai uradalom emberei megsemmisítették a hidat s a lengyelek újabb erőszakos betörésének meggátolására fegyveres őrséget állítottak a Bialka partjára. Tegnap a lengyelek osztrák csendőrség fedezetével fölvonultak a Halastóig s a Bialkát újra áthidalák. Husz fölfegyverzett lengyel Zamojszki gróf vezetésével betört a javorinai területre s vadászatot rendezett. Az uradalom hivatkozva a miniszterelnök kijelentésére, a megyei hatóságok segítségét kérte, ezt azonban megtagadták. Ejjel érkezett távirat szerint tizenegy emberről magyar csapatnak nagy erőfeszítés után késő este sikerült Zamojszki-t lengyel területre visszahívni. A galicziaiak elkeveredve azzal fenyegettek, hogy holnap tulnyomó erővel megismélik a betörést.

— Sikkasztó pénzkézeld. Kohn Miksa zalaegerszegi szülei 35 éves pénzbiztos, a ki Wertner Herman budapesti gabonakereskedő cég képviselőjében vidéki bevásárlásokat eszközölt 4000 koronát sikkasztott el főnökétől. Kohn Miksát a rendőség ma délben letartóztatta. A pénz nincs meg, mert Kohn elkártyázta.

— Betörés gyujtogatással. Tegnap este Melcher Tivadar kávéház tulajdonos Orczy-ut 26. számú lakásán tűz támadt. A szomszédok, miután a gazda nem volt otthon, betörték a lakásba és eloltották. Különös volt, hogy a szekrényben levő ruhanemű gyulladt meg. Hazahívták Melchert, aki konstata, hogy az elégett szekrény mellett levő másik szekrény fel volt törve, amelyből hiányzott a pénztárcája 60 koronával. Egyéb jelekből is megállapították, hogy a lakásban betörők jártak, akik tolvajkulcsossal nyitották fel az ajtót. Valószínűleg afelőtti dühükben, hogy az értékes tárgyakat nem találták meg, felgyújtották a ruhásszekrényt, amelyben 400 koronát érő ruhanemű égett el. A rendőség nyomozza a gyujtogató betörőket.

— Katonai istentisztelet Bécsben. A bécsi Augustinusok templomában ma délelőtt általános katonai rekviem volt a szokásos katonai pompával. Ott voltak Ferencz Ferdinánd, Károly, Lipót szász király és Rajner főhercegek, Krieghammer hadügyminiszter, Weisshaus osztrák honvédelmi miniszter, a tábornoki kar és sok főtiszt.

— Előre bejelentett betörés. A Lehel-téren levő Kobrák-féle cipőgyárban az idén február hónapban sztrájk tört ki s a gyár 400 munkása bezüntette a munkát. A sztrájk majd egy hónapig tartott, míg végre megegyezés jött létre a gyártulajdonos és a munkások között s kivéve a sztrájk vezéreket, a gyár ismét munkába fogadta a munkásokat. Ma a gyár egy névtelen levelet kapott, melyben valaki jóakarattal figyelmezteti a tulajdonost, hogy vigyázzanak, mert péntekre betörést akarnak elkövetni többen a gyár ellen, még pedig olyanok, kik jól tudják, hogy a munkások kilizetése alkalmával ezen időben nagyobb pénz szokott lenni a pénztárban. A gyártulajdonos azt hiszi, hogy az elcsapott sztrájkvezérek bosszu műve a névtelen levél, melynek ügyében a rendőség most erőlyes nyomozást indított.

— Rövid hír. — Felismert öngyilkos. Megírta tegnap, hogy Vörösmarty-utca 12. számú házában egy rendőri felügyelet alatt álló nőnél morfiumpot ivott és meghalt. Az ismeretlen öngyilkos személyazonosságát a rendőség megállapította. Az illető Zajda Lajos esztergomi születésű 24 éves nőtlén mázolósegéd, aki Rózsa-utca 36. számú házában lakott.

— A legtöbb főnyereményt osztálysorsjegyeken eddig bizonyíthatólag a Nemzeti Pénzváltó részvénytársaságnál, Budapesten (Gizella-tér 1., Haas-palota) nyerték. A nevezett intézetet, hol a nyereményeket bármily összegben lejárattal előtt is jutalékmentesen kifizetik, mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást ajánlhatjuk az osztálysorsjegyek közönségnek.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Niobe.

Énekes daljáték 3 felvonásban, írta: Pásztor Árpád, zenéjét szerző: Stoll Károly. A Népszínház mai bemutatója.

Niobe, a Tantalos leánya s Amphion thébai király felesége megunta a Sipyo hegyét, ahol háromézer évig köve változva siratta leölt gyermekeit s ma leszállt a Népszínházba. Pásztor Árpád és Stoll Károly valami különös szert találtak ki, amelyet a Niobe bőre alá fecskendezve, életre hozták a közsépséget. S a Létó ellensége elkezd mozogni, járnai, nézni. Látja a kulisszákat, a különös művirágokat és egy satnya mozgó nemzedéket, amely beszél, fondorkodik és retteg még a saját árnyékától is. Megszólítja Kovács Mihályt, beszél Szirmai-val, Ledófszky Gizellával, Dóri Margittal s eljátszik velük nekünk egy mulatságos történetet s mikor már kezdenék unni a régi-világbeli asszony rithmusos beszédét, mintha észrevenné kívánságunkat, kísérel-hez meg s ismét köve meredten siratja a Phoibos és Artemis által legyilkolt gyermekeit.

De huszonnégy óra múlva megint megelevenedik s más közönségnek „idült nőknék s gyáva fiataloknak” ismét elszavalja hősi rigmusait. És ennek az előkelő görög nőnek sokáig fog szállást adni a Népszínház, mert nagyon megfogja őt szeretni a kíváncsi nemzedék. Sokat tanulhat tőle, hiszen ez a mozgó szobor okosabb és érdekesebb, mint a mi szerelmes asszonyaink összesen. S mert lenge ruhájában a rendőség miatt nem sétálhat a kerepesi utou, eljönnek a kíváncsiak hozzá a Népszínházba s örömmel fizetnek csengő szavaiért, költemény-beszédéért. Mikor aztán majd sok idő múlva emberek helyett csak piros székek fogják nézni az antik nő klasszikus mozdulatait, elszomorkodva a világ állhatatlansága felett, könnyesővé olvad s visszavándorol Sipyo hegyére.

Az operett szövege a Paullon ismeretes Niobe című angol bohózatát után készült. Nem is sok benne az eltérés, csak amennyit egy operetté való átalakítás megkíván. Nevezetesen Pásztor Árpád versben beszélteti Niobét, még pedig olyan ügyes, kedves jambusokban, hogy az ember élvezettel hallgatja. A darab tulajdonképpen cselekvénye csak annyi, hogy Dunn Péternek van egy Niobe szobra, amelyet nagyon kell őriznie, mert ha baja esik tízezer márkát kell érte Lord Tomkinsnak fizetnie. Vigyáz is reá nagyon, folyton a szép szobor jár az eszébe, még álmában is vele foglalkozik. De meg is járja vele, mert olyan bolondokat álmodik róla (ez az álom a darab tulajdonképpen cselekvénye), hogy ha az valóban megtörténik, nem lett volna éppen kellemes állapot a papucshős férjre.

Stoll Károly elég sikerült muzsikát írt a Pásztor szövegéhez. Talán nem mindenik helyt invenziós ez a partitúra, de tudással, hangszerelési effektusokkal megvesztegeti a füleket. Különösbbe felemlítjük a Kúny Klára belépőjét, a szobor megelevenedéséhez írt zenekíséretet (háromnegyed taktussal „Apollo fent Olympuson”), azután a „Férfi sorsa a nő” kezdetű dalt. A második felvonásból a vasut-duettet s a harmadikból a Pál és Panna romance-át a szabó mesterember ötletes kuplóját.

A Niobe amint érdemi is, sikert fog ma aratni. A Népszínház igazgatóját pedig külön dicséret illeti, hogy rövid idő alatt már a harmadik magyar operettet vitte diadalra színházában.

—pp—r,

* Színházak műsora pénteken, november 7-én: Nemzeti színház: „Halalos csönd” (előszőr). Operaház: „Hunyadi László.” Vigaszínház: „Csókon szerzett vőlegény.” Népszínház: „Niobe” (előszőr). Magyar színház: „Balkézről.” Uránia: „Déliabók hazája.”

Beifeld Bankház Budapest

Károly-körút 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapírokat és állampapírokat a napi áron, részletfizetésre; beváltja a kisorsolt sorsjegyeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Az érzékeny zeneszerző.

— Saját tudósítónktól. —

Tavaly történt, hogy Fejér Jenő gabonakereskedő nagyobb mértékben vett erőt a zeneszerzési kedv, társult hát Beldi Izorral és életet adtak a Katalin című operettnek. A szöveg és a zene dacára az operette szép sikert aratott, amiben nem kis részük volt a Comp. által kiadott hangzatos kommunikálnak. Soha Fejér és Beldi annyit nem fűrdtek dicsőségben, mint a Katalin előadások sorozata alatt és ezenfelül sok-sok koronát is kerestek. Időközben jó egészségben megérték azt is, hogy a darabot Bécsben is adták dicsőségük öregbitésére. A dicsőségnek és sikernek azonban nyomába kél az irigység és így történt, hogy a Debreczeni Ellenőr című újság egyszerre csak világgá röpítette azt a hírt, hogy a Katalin zenéje plágium és a czárné gyűrűje című operettnek hűséges mása. E hírt Nagy Endre, a „Pesti Napló” munkatársa is átvette és ezzel maga ellen zudította a magyar Offenbach haragját, a ki azonnal sajtópert indított ellene. Hogy miért a „Pesti Napló” és miért nem az eredeti forrás ellen, annak kiderítése az utókor számára marad fenntartva. A sajtóbíró Zsitvay elnökle mellett foglalkozott az esettel. A megsértett zeneszerző Gál Jenő ügyvéd, Nagy Endrét Guthi Soma védte. A tárgyalás folyamata alatt kisült, hogy Fejér Jenő csak fűtől tud zenét, de írni nem és hogy a zeneszerzéshez nem éppen szükségtelen hiányt Barna Izsó, a Népszínház karmestere pótolja nála Guthi azon kijelentésére, hogy Fejér Jenő elődje Wagner Richárd még fűtől sem tudott, a megsértett zeneszerző némileg megnyugodott, sőt Guthi odáig ment előzékenységében, hogy az iránt is megnyugtatta Fejért, hogy a börzén, a hová azokon a napokon jár, a mikor nem bohém, tisztelettel fogja megemlíni előtte még a legöregebb börziánér is a kalapját azért, hogy ilyen hiányosságok mellett is sikerült egynek a branche-ből zeneszerzővé vedleni. Beszéde további folyamán Guthi kifejtette, hogy Fejér az egész sajtópert csak azért inszczenálta, hogy ez újabb reklámmal a Katalin iránt csökkenő érdeklődést újból felkeltse.

Gál Jenő Fejér védője szemére veti Guthinak, hogy most mily gúnyos hangon beszél a Katalinról, holott az előadások alatt maguknak a szerzőknek dicsérte azt a legnagyobb elragadtatással. Guthi erre azt válaszolta, hogy nagyon csodálkozik azon, hogy panaszos képviselője most találja gúnyosnak a beszédjét, amikor ocsárolja a Katalint és nem akkor amikor dicsérte azt. Pedig a dolog fordítva áll, ugymond, most beszéltem egész komolyan és akkor gúnyolódtam. A bíróság rövid tanácskozás után Nagy Endrét fölmentette a vád alól és Fejér Jenőt mint pervesztet félt az összes költségek megfizetésébe elmarasztalta.

Zsitvay elnök gyönyörűen megkomponált indokolással kísérté az ítéletet:

— A panaszos — ugymond — a szerzők ismeretes érzékenykedése vezette ide. A nyilvánosság szereplésére vágyó emberek mohó örömmel élvezik a dicséretet, bármely forrásból kapják, de nyomban érzékenyekké válnak, amikor a kritika kétélű fegyvere esetleg ellentük fordul. Csakis a panaszos érzékenysége láthatott sértő szándékot e közleményben. A bíróság objektív szemével azonban konstata, hogy e közleménynek egyetlen szava sem lépte túl a jogos kritika határait és mindvégig megmaradt tárgyilagosságnak.

Értesülésünk szerint Fehér és Beldi új operettet írnak, de ezuttal ovatosságból társulnak Guthi Somával és a Debreczeni Ellenőr munkatársával.

§ A körmendi iskola botránya. Szombathelyről jelentik, hogy az ottani törvényszék zárt ajtók mögött két napig tárgyalta Mocsári Ignác körmendi polgári leányiskolai tanár ismert bűnpörét. A királyi ügyész két rendbeli csábítás büntetével vádolta Mocsárit, akit a törvényszék egy rendbeli szemérem elleni erőszak büntetésben mondta bűnsnek és harmadfélévi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálati fogságból két hónapot számítottak be büntetésébe.

§ Hét emberhalálért — hét hónapi fogház. Erzsébetfalván, Emmerling Adolf tűzijáték-gyárában nagy szerencsétlenség történt 1900. év Urnapján. Berényi János előmunkás rakétákat fűrt a munkateremben, holott ezt szigorúan megtiltották neki, mert az agyagrétegben megfűszesedő furótól a rakéta robbanó anyaga könnyen elszűlhet. Az áttűszesedett furó csakugyan meggyújtotta a rakétát és a teremben szertehulló szikráktól a pirolit is felrobbant. Egy perc alatt az egész terem egy tüztengerré vált. A robbanásnak hét halottja volt: hat munkásleány és egy munkásfiú; maga Berényi még idejekorán kiugrott a szobából, de azért ő is közel három hónapig nyomta az ágyát. A pestvidéki királyi orvosok a befejezett vizsgálat után Emmerling Adolf tűzijátékgyáros és Heykál Sándor gyárvezető ellen hét rendbeli emberölés vétsége és egy rendbeli gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt emelt vádat. A törvényszék vádpancáca azonban mindkettő ellen megszüntette az eljárást és Berényi János előmunkást tette felelőssé a szerencsétlenségért.

A bíróság előtt Berényi azzal védekezett, hogy nem hiszi, hogy a robbanást ő okozta volna, de valószínűnek tartja, hogy a szomszédos margarin-gyárból átszállt egy szikra a nyitott ablakon keresztül, s meggyújtotta a pirolitot.

A tárgyalás során egyébként kitért az is, hogy a gyár munkavezetőjének semmiféle műszaki képzettsége nincsen. Eleinte dilettánskodott, utóbb már a gyár szolgálatában szerzett gyakorlatot.

A törvényszék a bizonyítás végeztével Berényi Jánost egyrendbeli eszmei halmazatban elkövetett emberölés vétségeért két hónapi fogházra ítélte. Súlyosító körülménynek vette a bíróság, hogy a gondatlanságnak hét emberélet esett áldozatul, ellenben enyhítő körülménynek, hogy Berényi maga is csaknem odaégett.

Ugy az ügyész, mint a vádlott főlebbezést jelentettek be.

§ A prágai nemzeti oklevél hamisítás. A nemzeti oklevelek hamisítása tárgyában folyó pörben a prágai törvényszék ma hirdette ki az ítéletet. A bíróság mildenburgi Müller Alajos vádlottat a reabilitációra vonatkozó összes esetekben büntésnek találta és két évi egyszerű börtönrre ítélte negyedévenként egy-egy bójtnappal.

§ A nagykáti gyilkosok ügyében oly nagy az érdeklődés, hogy a tárgyaló teremben ember ember hátán tolong. Ma reggel hirdette ki Ronay Kamill a pestvidéki esküdtségi elnöke a kérdéseket, melyek az esküdtekhez intézve lettek:

Első főkérdés: Bűnös-e Kármán Mátyás abban, hogy két társával együtt előre megfontolt rablógyilkossági szándékkal ment el Löwinger lakására és ott előre megfontolt ölési szándékkal megölte Löwinger Lipótnót.

Második kérdés: bűnös-e Kármán abban, hogy Nagybányai Erzsébet megölését előre megfontolt ölési szándékkal megkezdte, de a gyilkosság tőle nem függő okokból be nem következett.

Ugyanezek a kérdések vonatkoznak Kármánra az özv. Braunné és Löwinger Lipót megsebesítése dolgában.

A kiegészítő kérdések arról szólnak, hogy bűnös-e Kármán a szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésben, illetve a szándékosan, de ölési szándék nélkül elkövetett emberölésben, ugy Löwingerrel, mint Nagybányai Erzsébettel, özv. Braunnéval és Löwingerrel szemben.

Az Ördög Tóth Pálra vonatkozó kérdések a rablógyilkosságra való felbujtásra és az abban való részvételre vonatkoznak. A kiegészítő kérdések arról szólnak, hogy bűnös-e a bűn egyes részleteiben ez a vádlott.

A Vonnák Mátyásra vonatkozó kérdések abban konkludálnak, hogy bűnös-e abban, hogy a rablógyilkosságban olyképen van része, hogy őrt állt odakünn, mialatt Kármán és Tóth Ördög odabenn dolgoztak.

A kérdések kihirdetése után elmondta a királyi ügyész a vádbeszédet.

KÖZGAZDASÁG.

A pozsonyi szőnyegszövő iskola megszüntetése. Farsza véletlen, hogy a nagybecskereki szőnyeggyár csődjével egyidőben, Pozsonyból az a hír jön, hogy a kereskedelmi miniszter az ottani szőnyegszövő-iskolától megvonta a szubvenziót, úgy

hogy ez az intézet is meg fog szűnni. Szomorú, hogy a becskereki gyár csődjével és a pozsonyi intézet megszüntetésével, a hazai szőnyegipar teljesen eltűnik és hogy magyar embernek, ha szőnyegre lesz szüksége, osztrák árut kell vásárolnia.

A munkások balesetbiztosítása. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Lánosz Leó elnöke alatt értekezletet tartott, s Poór Jakab előadói javaslata alapján az ipari munkások balesetbiztosításának kérdésével foglalkozott. Lánosz az ülést megnyitván első sorban a főszempontok tárgyalását javasolja. Az első kérdés, hogy mely ipari munkásokra terjedjen ki a biztosítás, a második pedig, hogy ki viselje a biztosítással járó terheket. A harmadik kérdés, hogy a biztosítás kötelező legyen-e, vagy fakultatív. Frite Péter kamarai titkár szerint a balesetbiztosítást kényszerbiztosítás kimondásával törvényesen rendezni kell, de a biztosítást csak oly tízemerre kívánja kiterjeszteni, melyeknél sérülések tényleg előfordulnak. H. Jellinek Henrik a balesetbiztosítás intézményének megalkotását az állam feladatának mondja. A betegsegélyző pénztárak nem állnak kellő állami felügyelet alatt, miért is állami biztosító intézet feltétlenül szükséges. Ullmann Adolf nem barátja az állami szocializmusnak, nem tartja üdvösnek, hogy az állam a polgárok minden ügyes-bajos dolgába beavatkozzon. Azt kívánja, hogy a pénztári intézményt a munkaadók és alkalmazottak maguk tartásuk fenn Gelléri Mór nézete, hogy a balesetbiztosítás állami feladat. Falk Zsigmond lovag szerint pedig a betegsegélyző pénztárakat meg kellene szüntetni s helyettük újabb kerületi beosztással a munkások biztosító pénztárakat szervezni.

Poór Jakab óva inti az iparosokat az állami biztosítástól, hanem ajánlja, hogy szövetséget formájában önmaguk alkossák meg a biztosítási intézményt. Lánosz Leo ezek után berekeszti az értekezletet, melynek eredményét jelentős kíséretben a kamara teljes ülésének fogja bemutatni.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátőzsde.

Készárúüzlet.

Mind jobban és jobban megnyilatkozik az az általunk gyakrabban említett körülmény, hogy a malnak elvégre is kénytelenek lesznek alkalmazkodni a viszonyokhoz és élénkebb eladási kedv előidézése céljából magasabb árakat fizetni. A kínálat nem helyezkedik annyira merev álláspontokra, mint azt általában gondolták, mert tekintve a nagy anyagot az országban, számol a termelő is azzal, hogy kicéhezettul a fogyasztókat nem képes és így kedvezőbb áralakulás mellett jelentékeny mennyiségű áru jut piacra. Már az utóbbi napok emelkedése is mutatja ezt, mert a vidéki állomások javuló hozatalokról számolnak, és ennek következtében piacunkon is élénkebb a kínálat. Ma elkelt imigyen 40000 mm. buza, 5 fillérrel magasabb áron. Az irányzat tehát szilárd, és tekintettel a malnak jó felvevő képességére, további emelkedés várható.

F. hó 5-én este 6 órától

" " 6-án " 6 óráig.

érkezett elment

buza 33524 q. — q.

rozs 1723 101

árpa 2229 205

zab 6613 1164

tengeri 2486 —

repce — —

liszt 708 19665

korpa 200 3539

Határidőüzlet.

Kezdetben határozott szilárd irányzat nyilatkozott meg vélemény- vásárlások folytán és magasabb amerikai jegyzésekre a határidőüzletben is, később azonban némileg csöndesebb volt a hangulat. Az árfolyamok azonban nem igen változtak.

Déiben jegyez:

Áprilisi buza . . . . . 7.40— 7.50

Áprilisi rozs . . . . . 6.52— 6.58

Áprilisi zab . . . . . 6.39— 6.40

Májusi tengeri . . . . . 5.75— 5.76

Ertéktőzsde.

Előtőzsde. Osztrák hitel 670.25, magyar hitel 705.25, 4 százalékos arany —, korona —, leszámítóló 742.—, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut —, déli vasut —, Alpesek —, márka —, városi villamos —, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut — korona.

Zárlat. Osztr. hitel 670.—, magyar hitel 704.—, 4% aranyj. —, korona —, leszámítóló 441.50, jelzálog —, rimamurányi —, államvasut 700.50, déli vasut —, alpesi 356.—, márka —, városi villamos 327.50, ipar és kereskedelmi bank —, közuti vasut 611.—

REGÉNY-CSARNOK.

A határszélről.

Regény.

(35)

Írta: Kupcsayné Molnár Julia.

— Ön uram itélt. Hiába ámitanám magamat azzal a reménnyel, hogy igazamról meggyőzhetem, nem is kísérlem meg. Önök nem akarnak nekem hinni, én már nem tudok önökben bizni. Ön győzött. Utaink szétválnak. Azt kívánom, hogy ne ön legyen, ki megbánja győzelmét feletem.

— Mi nem ámitottunk, nem titkolódtunk. Darlay indulatos volt.

— Szívesen alázkodtam meg, bocsánatot is kértem, felelt Aranka, Bélát nézve csupán. De most úgy érzem, hogy semmi szükségem sincsen erre és nincsen okom, hogy kiméjjen önöket. Mit bánom már ezek után, hogy minék tartanak? Hígyjék, hogy az a gyermek rám ragadt gyújtogatás, rablás, adáz gyilkolás után. Szörnyűlködjenek, gyanúsának bármivel, a miért szöknöm kellett Romániából, elrejtőzni az őrházban. Kalvária volt, hígyjék, hogy a bűn utja. Hadd veszitem el teljesen bitemet az emberek igazságában, kiméletelességében és a gavallérok — lovagiaságában. Nem hiszek már a szerelem örökkévalóságában, egy árnyéktól elhomályosul, nem hiszek a szeretet jóságában, nincs előttem többé barátság sem, imo a síron túl is üldöz, kötelekeivel fogva tart és elveszi boldogságomat.

Arankának reszkettek térdéi, megfordult és lassan megindult visszafelé azon az uton, melyen röviddel előbb boldogan repült az imádozott férjét keresni.

Lihogva, halálra fáradva ért szobájába, a pamlagra tántorgott, leült, ölbe tett kezekkel nézte az eddig oly kedves otthonos szobát. Milyen idegen, más most minden, órahosszat ült ott, maga sem tudta meddig. Aztán egyszerre felrezzent. El, el innen, ki az életbe, küzdni! Ki ebből a házból!

A gyermeket viszi magával. Az övé most teljesen. Drága neki ez a gyermek, nélküle talán el sem viselheti sorsát. Hogy tulajdonképpen ártatlan okozója szerencsétlenségének, elfeledte, csak azt érezte, milyen borzasztó volna most egyedül lenni, egészen egyedül a nagy világon.

Aranka hirtelen mozdulattal, de óvatosan nyitotta fel szobája ajtaját, végigsietett a szomszédos szobákban a gyermekhez. Nyomasztó esend vette körül, csak az óra ketyegése hallott a nagy ürességben. Üres minden.

A kis leány sehol. Kis szekrénye tárva-nyitva, szintén üres.

Bénító ijedségnél nem érzett egyebet, mialatt megnyomta a csengő gombját.

— Hol van a gyermek?

— Elvitték magukkal és azt a levelet hagyták itt.

Tehát a gyermektől is megfosztották!

Hiába keresett szíve mélyén mentséget Béla számára.

Lábai nem bírják, összeszik a széken, tenyerébe hajtja fejét, melyben a gondolatok kergetődznek, azzal az érzéssel szívében, hogy az a férfi, akit eddig úgy szeretett, oly mindenek felett nagyra tartott, ezzel az utolsó tettével, melyre még látszólagos joga sem volt, nemcsak szeretetlenségét, szívtelességét bizonyította be, hanem jelleme fogyatékoságát, lelki brutalitását egy védtelen, szerencsétlen nővel szemben, kit egyszer szeretett.

Aranka átment szobájába, terítve volt, de nem birt enni, még jobban borzongott az étel szagára. Sietett még holmit összeszedni. Nehány levelet, emléktárgyat, pénzt, régi keresetének maradványait, hangjegyeit, hegedűjét. Róza a legszükségesebb ruha és fehérneműket már összerakta, kocsiba viteti podgyászát.

Felüti sötétlők utazórúháját, kis kalapjára rátűzi a fátyolt, keztyűit ujjaira simítja, begembolja és megindul lassan, nehezen. Minden butordarabon megakad a szeme, ott hever a levél. Mintha undorító hulló lenne, ujjhegye veszi kezeibe, forgatja, felszakítja.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos:

A „MAGYARSÁG” Iapkiadó-vállalat.

Telefon-szám: 154

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKOKRA

Az itt felsorolt árakból minden vevőnek engedünk 3% pénztári engedményt, azon felül minden csomag portmentesen küldetük. 30 koronát meghaladó utánvételes csomagokhoz egy tetszés szerinti szent képet aranyozott keretben csatolunk ingyen. Bárkinek is, aki e lapra hivatkozik

1 vég 30 rőtűs Duna vászon	3.95 frt	1 vég Menyasszony vászon	7.75 frt	3 drb ágy és asztalterítő (1 készlet)	5.50 frt	1 gyönyörű selymruha	25 frt
1 " 54 Horvát vászon	6.50 " 1	1 " Irlandi vászon	6.60 " 1	1 finom selymfejtő Clott v. Cashmir paplan	1 remek angol ruha	1 remek angol ruha	16 " 1
1 " Székely vászon	6.25 " 1	1 " tollhuzat fehér 80 rőt	6.50 " 1	4 frt, minden színben kapható,	1 legújabb Costum kabát és alj 15 frt és feljebb	1 legújabb Costum kabát és alj 15 frt és feljebb	7 frt
1 " 54 lapodó vászon	9.10 " 1	1 " sárga, kék, rózsasziniben	6.50 " 1	1 finom atlas paplan	6.75 frt	1 vattás finom posztó gallér	14 " 1
1 " Bőr vászon	3.00 " 1	1 " azaz uszta vászon pohártörő	1.75 " 1	1 legfinomabb	2.00 frt	1 női tavaszi kabát	5 " 1
1 " RRR. Chifon	7.20 " 1	1 " asztal készlet, jó minőségű	1.75 " 1	Fodorral mindig 4 frtál drágább.	Lószér és tengerifü ággyetők a legjobb kivitelben mérték szerint készíttetnek.	1 legj. anyagból készült Paletó	12 " 1
1 " RR. Chifon	6.60 " 1	1 " fehér és színes	1.75-2.50 frt			1 leányka felsőkabát	5 " 1
1 " 30 rőt fekete kanavász	3.95 " 1	1 " valódi damaszt	3.50-4.00 frt			1 selyem Pluch kabát	20 " 1
1 " 30 " nagyon finom	5.75 " 1	1 " készlet ajour széllel	3.50 frt				
1 " 50 " legfinomabb	7.25 " 1	1 " ablakra való eszpe függöny	1.75 frt				
1 " agyhazára való csinval	7.50 " 1	1 " ablakra való szövet függöny	1.75 frt				

Minden darab saját műhelyünkben készül. Mérték utáni rendelés a legfontosabban készül. Elkészítés mintáderék után is. Az itt megemlített cikkek közül más mintagyűjteményt küldünk. Meg nem felelő árut átcserelelünk.

Bel- és külföldi ruhakelméinkből és selymeinkből mintákat küldünk.

* Figyelem! * Araink 25%-al olcsóbbak * Figyelem! * 10.000 méter mosóbársony minden * Figyelem! * mint bárkié az országban. * Figyelem! * színben 65, 83 és 90 krajczár. * Figyelem! * Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek. Gyászkalapok dupla fátyollal 6 frt.

T. rendelőinknek minden szívesseggel rendelkezésére állunk, csak tessék hozzánk fordulni.

HERCZEG és HORVÁT BUDAPEST, VII. ker., Kerepesi-ut 52. sz. a. Adria-szállóval szemben

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1902. november 8-án.

M. kir. Operaház.

A bajazzók

Utána: A piros cipő

Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

Halálos csönd

Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Niobe

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ

Loute

Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar színház.

Balkézőről

Kezdeté 7 órakor.

URANIA

Angol élet

Kezdeté 7 órakor.

KANCSLER GYULA

KÁVÉHAZA

Vörösmarty-utca 63. Szondy-utca sarkán.

Ma és minden este

VÖRÖS KÁROLY

Komárommegye legkedveltebb zenekara hangversenyez.

Chambre separe. Buffet. Egész éjjel nyitva

Telefon 1237.

RUJDER-kávéház

Podmaniczky-utca 37. Csengery-utca sarkán

Ma és minden este

valamint minden vasár- és ünnepnap délután

Balázs Gusztó

egri hírnevű szolista teljes zenekarával hangversenyt tart. Dróher-féle palacskaár. --- Olcsó árak! --- Buffet Pontos kiszolgálás! Jó magyar borok! Separó! Egész éjjel nyitva. Telefon 20-31.

MINTA-szálloda

Nagymező-utca 62. szám.

(A Fővárosi Orfeum és a Nyugati pályaudvar közelében.)

REZBÜTOROK. --- Tisztaság, kényelem és olcsóság. --- FURDOHASZNÁLAT ÉS VILLANYVILÁGÍTÁS DIJTALAN. --- Földszinten fényes kávéház. --- Esténként kitérő zene. --- Kellemes találkozási helye a főváros bohém elemeinek. Telefonszám 315.

Tisztelettel ROSENBERGER LAJOS tulajdonos.

KLEIN MÁRTON

szobafestő.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a legmodernebb kivitelben készítek díszlet, szobafestő és mázózó munkákat pontosan a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

KLEIN MÁRTON

Budapest, Csengery-utca 71.

Le az árakkal!

FÉNYKÉPNAGYÍTÁS

(Platina arczkép) bármely, legrégibb arczkép után, művészi kivitelben és a megszólamlásig hű hasonlatossággal, elegáns aranyozott antik vagy égetett arany kerettel.

Darabja 11 korona. Remek kivitelért kezeskedünk.

Meg nem felelés esetén a pénzt visszaszolgáltatjuk.

Csak az „EOS“ műintézetnél

Budapest, Teréz-körút 39. kapható.

TELEFON.

TELEFON.

ECKMAYER JÓZSEF

épület- és műlakatos

acéllemez-, zajtalan görredőny- és napellenző-gyár.

Gyár: Podmaniczky-utca 12.

0000 VILLAMOS LÁMPA 0000

Zsebben is hordható

kényelmes, czélszerű, tartós.

Mindenkinek szükségesek szobák, lépcsők, folyosók, mellékhelyiségek megvilágítására. Tiszteketnek, gyakorlatnál rendkívül alkalmas, turistáknak nélkülözhetetlen, orvosoknak és szülész-nőknek éjjeli látogatásoknál. Fontos gyárakban, malomokban, pinczékben, raktárakban robbanóanyagoknál. Az utazó közönségnek megbecsülhetetlen, ha éjjel megerkezik. Hazlászonyok öröme. Nincs többé gyertyacsőpp dádión és szönyegen. Gazdákat és birtokosokat megóv tűzvész és támadás ellen; a szőnyegpadlára éjjel is fel lehet menni. Teljesen tűzbiztos. Több ezerszer használható és ha idővel kiég a telep, újat 75 kr.-ért adunk. Ár 6 korona. Utánvét vagy börtmentve az ország olcsóság beküldése mellett küldi az

Általános Villamossági Vállalat

AUFFENBERG J., Klauzál-utca 29.

Villamvilágítás és erőátviteli berendezések. Csengő, telefon és villámhárító felszerelések, villám- és felszerelési anyagok raktáron van-nak jutányos árban.

A legjobb és legteké-
letesebb
fizetőpénztárakat
Hallwood Cash
REGISTER Co.
Ohio Columbus Amerika
gyárja.
Magyarországi Ireda és raktár
BUDAPEST,
VI. Dózsa-színház-utca 10.

ÖSZLÉSTÉLI
férfi ruhádivat
LUKÁCS GYULA
FÉRFI SZABÓ
férfi ruhááruháza
BUDAPEST
KOSSUTH LAJOS
UTCA 18.
(Az udvari kávéház mellett.)

Nagy választék fiu- és Gyermekruhákban

FRANK SÁNDOR

szücs-mester

A „PERZSA SAHHOZ“

VII. ker., Vörösmarty-utca 57. szám.

Elvállal mindennemű szücsmunkát bármilyenféle kivitelben javításokat olcsón és pontosan eszközöl. Téli ruhák megóvására elfogadtatnak. Molykár elleni jótállás. Téli ruhák megóvásánál javítva lesznek. Pártoljuk a hazai kis iparost!

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szeged. 38417/902, szám.

Pályázati hirdetmény

bádogpalaczkok szállítása tárgyában.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége bádogpalaczkok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükségeslet a következő:

10 drb	5 kg.-os
10 "	10 "
15 "	15 "
254 "	25 " bádogpalaczk.

Az ajánlati úrlapok és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségénél ingyen kaphatók, míg az általános és különleges feltételek és szabványrajzok csakis készpénzintézet ellenében a m. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrassy-ut 73-75. sz. alatt) 50, 30, illetve 20 fillér áron beszerezhetők. Ha a feltételeknek posta útján való megküldése kívántatnék, az esetben a vételáron felül még 20 fillér postaköltségre is beküldendő.

Az ivenkiut 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlat ezen alábbi külczimmel:

„Ajánlat 38417/902. számhoz“

1902. évi november 14-én déli 12 óráig a m. királyi államvasutak szegedi üzletvezetőségének I. osztályához benyújtandó vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénzül 120 korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi november hó 13-án déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő vagy oda posta útján beküldendő.

A bánatpénz után kamat nem követelhető.

Szeged, 1902. évi október hó.

Az üzletvezetőség helyett:

STENCZEL

főfelügyelő.

Ertesítő iroda,

Okmányszerző vállalat Budapest, VII., Kereszt-utca 31. Házassági és egyéb ügyekben bevezet minden okmányt: miniszteri fölmentéseket, dispensatiót stb. Továbbá eljár jogtanácsosa közbenjöttével adó, anyakönyvi, állampolgársági, honosítási, illetőségi, ipar, italmérési, katonai, kiviteles nősülési, név-magyarosítás, nagykorúsítás, örökösödés, örök-befogadás, tőzsde, utó-anyakönyvezési, utlevél megszerzési és más egyéb minden ügyekben. Az ügyek sürgős és sikeres lebonyolításáért szavatosság vállalatik.

BLOCH S.

okl. tan. és gyakorló könyvelő, Andrássy-ut 46, kiképez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, keresk. levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelileg sajtíthatják el a könyv-vitelt.

FÉRFIRUHÁT

ne rendeljen, míg Szücs Lajos szabómester

Budapest, Gyöngygyutca 9. legújabb szövetmintáit át nem nézte, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Mérték után 12 és 15 forintért kész ek, finom gyapjuszövetekből férfi öltönyt, a legjobb divat szerint.

Magyar kir. államvasutak.

152303/902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága részére a jövő 1903. évi január hó 1-től számítható 5 évre, vagyis 1907. évi december hó végéig szükséges fotolitográfiai ston előállított menetrend-ábrákban felmerülő szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A kiírás tárgyát képező menetrend-ábrákat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. II. emelet 54. ajtószám) kaphatók. A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi november hó 28-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújthatók, vagy posta útján küldendők és a boríték ezen felcímmel látandó el:

„Ajánlat 152303/902. számhoz”

Bánatpénz gyanánt 500 korona legkésőbb folyó évi november hó 27-iki déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak igazgatósága budapesti főpénztáránál letendő.

Budapest, 1902. október hónap.

Az igazgatóság.

A KOCSI-IPAR

szakmába vágó minden munkát elvállalok, de különösen

a kocsik fényezését

a legkitartóbb és a legjutányosabb árban készítem, minél fogva a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlom magamat

Lovász István

kocsigyárió és fényező-mester

BUDAPEST,

VII., Dohány-u. 57. sz.

!Pénzkölcsönt!

Olesón, diskrétén és gyorsan szerez katonatiszteknek, köz. magán-hivatalnokoknak, szóval minden hitelképes egyénnek előnyös visszafizetésre. Házakra, földbirtokokra és telkekre 4 1/2%-os amortizációs kölcsönöket, gyorsan vízi kereszttel a legkomplikáltabb Con-versiókat utólagos díjazás mellett. Ertesítést egész nap ad:

SZENES A.

bankbizomány-, információ- és kereskedelmi kiigazító irodája

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 22., 112.

Uj

transport-hordók

kitűnő gyártmány 35 darab kettőle minőség 3 fnt 60 kr. és 3 forint 80 kr. eladók.

Speri Flórisnál IX., Külső soroksári-út 56. Telefon 53-55.

500 fntot

Brelet annak, ki a Bartilla fogvizet megvásárolja, mellette 500 fntot kap vagy azaz 500 fntot magánjárt kúba 19 kr.)

Bartilla-Winkler & Co. Wien, 100, Baumgasse 1. P. A. raktár Budapest: Török S. Kisdely-utca 12. sz. Andrássy-ut 20. Dr. György Váci-körút 17. Csak a Bartilla fogvis bérrend. Hamiltásból bejelentés jól juttat. szatálk.

Mindeanemű

TANZEREK, füzetek, rajztömbök, festékek stb. olcsó áron kaphatók.

BARTA LAJOS

papír- író- és rajzszerekeskedésében

Budapest, V. ker., Lippótkörút 20. sz.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szűts és társánál

Budapest, IV., Újvilág-utca 2. sz.

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a
Bacsó-féle ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette:

Bacsó Ferencz.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt.

melyek 1701-től a 2000 évig váltakozva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszi, az egész életében

00000 minden esztendőre 00000

Állítja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, s egyúttal a lefolyt évek naptárát is mindig kezébe bírja, ami igen érdekes dolog. Külső kiállítás pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható. --- Bólti ára 2 korona, de a MAGYARSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Vámház-körút 8.) 1 kor. 20 fillér kedvezményes áron kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívánatik, ugy még 35 fnt. portó is melléklendő.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

96146. szám. I/1—a. 1902.

Faeladási hirdetmény.

Az orsovai m. kir. erdőhivatalnál az ohababisztrai m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló „A” üzemosztály I. vágáso-rozat 5-ik tag 50/1, 49, 59., 60., 75., 61., 73. és 62. osztagaiból, továbbá az ezek felett elterülő „D” (véderő) üzemosztály I. ső tagjából kihalított és a rendes kezelésre alkalmas erdők területéhez csatolt 9., 11., 12., 13., 14. és 15. osztagából álló 4659 kat. hold kiterjedésű „Szkorilla völgy” nevű jegenye, luczfenyő és bükkfával borított erdőterületen található és taroló vágás alkal-mazása mellett termelendő famennyiségnek terület szerint tövön az erdőben való eladása iránt

folyó évi november hó 24-én délelőtt 9 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár kat. holdanként 290 korona.

Az írásbeli ajánlatokhoz a kikiáltási árnak 10%-a bánat-pénz gyanánt csatolandó.

Az árverési és szerződési feltételek az orsovai m. királyi erdőhivatalnál és az ohababisztrai m. kir. erdőgondnokságnál megtudhatók.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Budapest, 1902. évi november havában.

M. Kir. Földmívelési Minister.